

Σχολική Χρονιά 2003-2004

Ημερομηνία ...10/6/2004...

2 Wpce

Τμήμα :

Να αναπτύξετε ένα από τα τρία θέματα που ακολουθούν

1. Ο ...εαυτούλης μου (περιγραφή προσώπου)
2. Πρόσεξε, φίλε μου ! Η τηλεόραση μπορεί να σε καταστρέψει, αν δεν τη δαμάσεις.
Τεκμηριώστε την άποψη αυτή.
3. Η Κύπρος μπορεί να προσφέρει αξέχαστες διακοπές στους ξένους επισκέπτες.
Αναπτύξτε την πιο πάνω πρόταση.

Κείμενο 1. Του γιοφυριού της Αρτας

Σταίντα πέντε μάστοροι κι εξήντα μαθητάδες,
γιοφύρι-ν-εθεμέλιωναν στις Άγτας το ποτάμι.
Ολίμερις το χτίζανε, το βράδυ εγκοιμηζόντιν.
Μοιρολογούν οι μάστοροι και κλαίν οι μαθητάδες:
- Αλλήμονο στους κόπους μας, κρίμα στις δούλερές μας
χρήμερις να χτίζουμε, το βράδυ να γκοιμημέται!
ι ποτάμι εδάφι κι έκαστε αντίκρι στο ποτάμι,
δεν εκελάνδε σην ποτλή μηδ' σι γελάδι
παρά εκελάνδε κι έλεγε, ανθρωπινή λαούτι
- Α δε στοιχειώσετε ανθρωπο, γιοφύρι δε στεριώνει
και μη στοιχειώσετε ορφανό, μη ξένο, μη δικιάτη,
παρά τον πρωτομάστορα την όμορφη γυνάικα,
πάρεται αρά τ' αυτοαγάη και πάρορα το γίδα.

Α. Σε ποιο είδος Νεοελληνικής Λογοτεχνίας ανήκει το πιο πάνω ποίημα ; Με βάση το ποίημα, να βρείτε τρία χαρακτηριστικά του είδους της ποίησης στην οποία ανήκει. (μον. 1)

[illegible]

Κείμενο 2. Άρνηση Γ. Σεφέρη

1. Άρνηση

Στο περιγύλι το κοινό
κι είσπρα σαν περισσότερη
διηγάσαμε το μεσημέρι
μει το νερό γλυφό.

Πάνω στην άμμο την ξανθή
γράφουμε τ' όνομά της
ωραία που φύσηξεν ο μετάνης
και σβήστηκε η γραφή.

Με τι καρδιά, με τι πνοή,
τι πόθους και πάθος
πήραμε τη ζωή μας λάθος,
κι αλλάξαμε ζωή.

Παρατηρήσεις

A. Να δικαιολογήσετε τον τίτλο του ποιήματος (μον. 0.5)

B. Να σχολιάσετε τους υπογραμμισμένους στίχους. (μον. 0, 5)

Κείμενο 3. Ελεύθεροι Πολιορκημένοι Δ. Σολωμού

Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο* βασιλεύει
λαλεί πουλί, παίρνει σπινί, κι η μάνα το ζηλεύει.
Τα μάτια η πρίνα γριαύριον* στα μάτια η μάνα μνεία*
στέκει ο Σουλιώτης* ο καλός πατριώτης και κλαίει:
«Έχω το κορμί μου σκατεμένο, τι σ' έχω 'γώ στο χέρι;
από σ' απ' μου 'γινες βασιλιάς ο Αγαμέμνωνς* το ξέρει».

Παρατήρηση

A. Ποιες φράσεις του ποιήματος εκφράζουν την πείνα των Μεσολογγιτών. (μον. 0,25)

Κείμενο 4 Είστε πολλά ολίγοι . Απόσπασμα από τα Απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη.

[Είστε πολλά ολίγοι]

Έκατσα να φάγω ψωμί. Ήρθαν τέσσεροι αξιωματικοί Γάλλοι μ' ανθρωπίους από τη φεργάδα να πάρουνε μέσα τις τουλούμπες* και τ' άλλα τους τα πράγματα, να μη χαθούνε οπού θ' άνοιγε ο πόλεμος. Κράτησα τους αξιωματικούς και φάγαμεν μαζί. Μου λένε: «Είστε πολλά ολίγοι κι αυτηνοί πολλοί, οι Τούρκοι, και ταχτικοί*» κι αυτήνη η θέση είναι αδύνατη. Έχει και κανόνι ο Μπραΐμης και δεν θα βαστάξετε. – Τους λέγω, όταν σηνώσαμεν την σημαία ανεντίον της τυχραγίας, ξέραμεν ότ' είναι πολλοί αυτηνοί και μαθητικοί* κι έχουν και κανόνι κι όλα τα μέσα· εμείς απ' ούλα είμαστε αδύνατοι· όμως ο Θεός φυλάγει και τους αδύνατους· κι αν πεθάνομεν, πεθαίνομεν δια την πατρίδα μας, δια την θρησκεία μας, και πολεμοίμεν όσο μπορούμεν αναντίον της τυχραγίας· κι ο Θεός βοηθός. Αυτός ο θάνατος είναι γλυκός, ότι κανένας δεν θα γένει αθάνατος· κι όταν ο Χάρος θα 'ρθει να μας πάρει, όταν θηλει, άρχοντους και δυστυχείς, καλύτερα σήμερα να πεθάνομεν». Με φίλησε ένας απ' αυτούς και τον φίληκα κι εγώ. Ύστερα φάγαμε.

Παρατήρηση

Α. Δώστε τρία επιχειρήματα που χρησιμοποιεί ο Μακρυγιάννης στην απάντησή του προς το Γάλλο αξιωματικό. (μον. 0,75)

Μέρος Γ΄ Λογοτεχνικό Βιβλίο Ζητείται Ελπίς , Αντώνη Σαμαράκη

1. Δικαιολογήστε τον τίτλο που έδωσε ο Αντώνης Σαμαράκης στο βιβλίο του Ζητείται Ελπίς,(μον. 1) .

2. Ο Αντώνης Σαμαράκης πολλές φορές χρησιμοποιεί σαν ήρωες στα διηγήματά του παιδιά. Γράψετε ,μια τέτοια περίπτωση και δικαιολογήστε αυτή την άποψη. (μον. 1)

Μέρος Δ΄ Γλώσσα

1. Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις με παράγωγα από τις λέξεις που βρίσκονται στις παρενθέσεις. (μον. 1)
Α. Οι αδιάκοπες (μεταβάλλω) της τύχης τον απογοήτευσαν.
Β. Από λάθος το δέμα δεν έφτασε στα χέρια του (παραλαμβάνω)
Γ. Ο αριθμός (που πρέπει να διαιρεθεί λέγεται)

- Δ. Η ύλη των εξετάσεων που δίνεται στους μαθητές ονομάζεται
2. Να αναλύσετε τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους. Να γράψετε προτάσεις χρησιμοποιώντας τις σύνθετες λέξεις που σας δίνονται. (Μον. 1)
- α. συνταξιούχος
- β. Πατρώνυμο
- γ. στρατηγός
- δ. εφηβεία
3. Να συμπληρώσετε τα κενά με τους σωστούς τύπους λέξεων της παρένθεσης. (Μον. 1)
- α. Δεν πρέπει να μένουμε (απαθής) μπροστά στις συμφορές των άλλων.
- β. Τα (διεθνής) γεγονότα τα πληροφορούμαστε από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας.
- γ. Ο γενικός γραμματέας του (διεθνής) Οργανισμού επισκέφθηκε την Κύπρο.
- δ. Αύριο θα τελέσει η αδελφή μου τους αρραβ της.
4. Να μεταφέρετε τις πιο κάτω προτάσεις στον Πλάγιο Λόγο. (Μον. 1)
- « Αλλ' η Αννέτα του Μπιρμπίλη, ψηλομελάχρινη και πυρωμένη λεβεντονιά, τολμηρότερη επρόβαλε κι ερώτησε δυνατά
- Έχεις, αλήθεια τα αγαποχόρταρο ;
 - Ναι , είπε ο Τσιριτόκωστας με ακλόνητη βεβαιότητα
 - Έχω το αγαποχόρταρο, σ' αγάπης το βοτάνι, π' άλλος τόπος δεν το κάνει.
5. α. Να σημειώσετε δύο δευτερεύουσες επιρρηματικές προτάσεις και να αναγνωρίσετε το είδος τους. (Μον. 0,5)
- Σαν άκουσε το σαματά και το κακό που γινόταν, πετάχτηκε πάνω, επειδή το τσοπανόσκυλο ήρθε καταπάνω του. Άν και ήταν σε κακά χάλια, επιτέθηκε ξανά. Άν ο Καπιτάνιος δεν προστάτευε τα παιδιά, θα τους έκανε κακό.
- β. Να συμπληρώσετε τα κενά με τη ζητούμενη δευτερεύουσα πρόταση. (Μον. 0,5)
- Είναι γνωστό ,(ειδική)
- Ένα πράγμα φοβούμαι ,(ενδοιαστική)

Οι Εισηγητές

.....

.....

.....

Ο Συντονιστής

.....

(Α. Αγαθοκλέους)

Η Διευθύντρια

.....

(Νίνα Βορκά

